

ISSN 2181-5291

PSIXOLOGIYA

ILMIY JURNAL

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

SCIENTIFIC JOURNAL

Maxsus son, № 4, 2020

www.psixologiyabuxdu.uz

PSIXOLOGIYA

ILMIY JURNAL * НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

Maxsus son (4) 2020-yil. * Спецальный выпуск (4) 2020 год.

**BOSH MUHARRIR – ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:
BAROTOV SH. R.**

Psixologiya fanlari doktori, professor.

Xalqaro Psixologiya Fanlari Akademiyasining haqiqiy a'zosi (akademigi)

Действительный член (академик) Международной Академии

Психологических Наук

**TAHRIR HAY'ATI – РЕДАКЦИОННАЯ
КОЛЛЕГИЯ:**

XAMIDOVO.X.

Buxoro davlat universiteti rektori,
iqtisodiyot fanlari doktori, professor
SHOUMAROV G`B.

(Bosh muharrir o`rinbosari)

psixologiya fanlari doktori, professor
UMAROV B.M.

(Bosh muharrir o`rinbosari)

psixologiya fanlari doktori, professor
KOZLOV V.V. (Rossiya)

psixologiya fanlari doktori, professor
MALI`X S.B.(Rossiya)

psixologiya fanlari doktori, professor
KORIBEYNIKOV I.A. (Rossiya)

Psixologiya fanlari doktori, professor
KARIMOVA V.M.

psixologiya fanlari doktori, professor
SAFOYEV N.S.

psixologiya fanlari doktori, professor
G`OZIYEV E.G`.

psixologiya fanlari doktori, professor
BEKMURODOV M.B.

sotsiologiya fanlari doktori, professor
QODIROV B.R.

psixologiya fanlari doktori, professor
JABBOROV A.M.

psixologiya fanlari doktori, professor

NISHONOVA Z.T.

psixologiya fanlari doktori, professor

IBODULLAYEV Z.R.

tibbiyot fanlari doktori, professor

BEGMATOV A.S.

falsafa fanlari doktori, professor

ABDURAXMANOV F.R.

Falsafafanlari doktori, professor

MUXAMEDOVA D.G.

psixologiya fanlari doktori, professor

QAHHOROV O.S. BuxDU ilmiy ishlar

va innovatsiyalar bo`yicha prorektori.

Iqtisodiyot fanlari bo`yicha falsafa

doktori (PhD).

MUHARRIRLAR – РЕДАКТОРЫ:

Usmanova M.N.–psixol.fan.nom., dot.

Muxtorov E.M.– psixol.fan.nom., dot.

Barotova D.Sh.–psixol.fan.nom., dot.

Raxmatova M.M.– filologiya fanlari

bo'yicha falsafa doktori (PhD), dot.

TEXNIK MUHARRIRLAR – TEX.

РЕДАКТОРЫ:

Jamilova B.S, Ostanov Sh.Sh,

Rustamov Sh.Sh.

MAS'UL KOTIB – ОТВ.

СЕКРЕТАРЬ

Sobirova D.A. Psixologiya fanlari

bo`yicha falsafa doktori (PhD).

Юқоридаги илмий таҳлиллар социал-психологик компетентликни ижтимоий-психологик муаммо сифатида қарашни ва уни бугунги кунда касбий фаолият доирасида (айниқса тиббиёт ходимлари касбий фаолияти) янада мукамалроқ таҳлил қилиш учун ўзига хос эмпирик маълумотларга асосланган ҳам назарий, ҳам амалий жиҳатдан илмий ойдinликлар киритиш зарурлигини тақозо этади.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида"ги ПФ-4947-сонли Фармони //Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами. №6(766)-70 модда,- Т:Адолат, 2017. - Б. 38.
2. Андреева Г.М. Социальная психология. – М.: Аспект пресс 2000. – 139 с.
3. Гамезо М.В., Домашенко И.Н. Атлас по психологии. – М.: «Просвещение», 1986. – 112 с.
4. Майерс Д. Социальная психология. СПб.: «Питер», 1997. – 688 с.
5. Собирова Д.А. Тиббиёт ходимлари касбий компетентлигининг психологик асослари / Монография Бухоро.: "Дурдона", 2020. – 248 б.

*Исматова Дилафруз Туймуродовна,
БухДУ Психология кафедраси ўқитувчиси*

ОИЛАДА ВОЯГА ЕТМАГАН БОЛАЛАРНИНГ ИЖТИМОЙ ОНГИНИ ТАРБИЯЛАШ ТИЗИМИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ИЛМИЙ- НАЗАРИЙ АСОСЛАРИ

Аннотация: Ушбу мақолада оиладаги вояга етмаган болаларни тарбияси, уларни жамиятда баркамол шахс қилиб тарбиялаш ва ижтимоий онгини ривожлантириш тўғрисида фикр билдирилади.

Калим сўзлар: оила, маҳалла, таълим-тарбия муассасаси, вояга етмаган болалар, ижтимоий онг, ижтимоий фаоллик, ижтимоий қадрият, мафкура, жамият, инсон, салоҳият, психолог.

Abstract: In this article, an opinion is expressed about the upbringing of underage children in the family, their upbringing as a harmonious person in society and the development of social consciousness.

Key words: family, neighborhood, educational institution, underage children, social consciousness, social activity, social value, ideology, society, Man, potential, psychologist.

Аннотация: В данной статье высказывается мнение о воспитании несовершеннолетних детей в семье, их воспитании как гармоничной личности в обществе и развитии общественного сознания.

Ключевые слова: семья, махалля, образовательное учреждение, несовершеннолетние дети, общественное сознание, общественная деятельность, социальные ценности, идеология, общество, человек, потенциал, психолог.

Мавзунинг долзарблиги: Жаҳонда дунё болаларининг таълим ва тарбия олишларида тенг ҳуқуқни таъминлаш, уларнинг ўсиб-улғайишлари ва фаровонликка эга бўлишлари учун жамият доирасидаги мажбуриятларини ўз зиммасига тўлиқ оладиган бўлишига эришиш, оила шароитида вояга етмаган болаларни ижтимоий ҳаётга мослаштириш масалалари бўйича илмий-тадқиқотларга эътибор қаратилмоқда. ЮНИСЕФ, ЮНФПА, Консорциум (КБК), EFSC, "Гуманитар – Ҳуқуқий марказ" ташкилотлар ва тадқиқот марказларининг асосий фаолият йўналишлари бевосита мазкур муаммо билан боғланган. Олинган натижалар эса оилада вояга етмаган болаларнинг ижтимоий онгини тарбиялаш мазмуни, педагогик шарт-шароитларини

ривожлантириб бориш, бу борада оила, таълим муассасалари ҳамкорлик самарадорлигини оширишда муҳим ҳисобланади.

Мамлакатимизда оила институти фаолиятини ривожлантириш, маънавий кадрлар тарғиботи ва аҳамиятини ошириш, меъёрий-ҳуқуқий таъминотни такомиллаштириш ва моддий-техник шароитларни яхшилашга қаратилган ислохотлар фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг оилалардаги иштироки ва ўрнини мустаҳкамлаш, таълим-тарбия жараёнлари олдига қўйилган маънавий баркамол шахсни тарбиялаш мақсадини амалга ошириш имкониятини кенгайтди. Шунингдек, оилада вояга етмаган болаларни ўзаро ҳамкорлик асосида ижтимоий онгини тарбиялаш тизими самарадорлигини ошириш зарурати юзага келмоқда. Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясида “жисмонан соғлом, руҳан ва ақлан ривожланган, мустақил фикрлайдиган, Ватанга содиқ, қатъий ҳаётий нуқтаи назарга эга ёшларни тарбиялаш, демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш жараёнида уларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш” каби устувор вазифалар белгиланиб, бу борада вояга етмаган болалар ижтимоий онгини тарбиялашга қаратилган ҳуқуқий-меъёрий таъминотни бойитиш, оилада вояга етмаган болаларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш мазмуни такомиллаштириш, “Ота-оналар университети” жамоатчилик тузилмасининг ҳамкорлик функцияларини аниқлаштириш муҳим аҳамият касб этади.

Бугунги кунда республикаимизда оила институти мустаҳкамлаш бўйича амалдаги қонун-чиликни такомиллаштириш, «Оила жамият ва давлат ҳимоясида» конституциявий тамойилини кенг тарғиб этиш ва жамиятга сингдириш, оилада маънавий ва жисмоний баркамол шахсни шакллантириш, илғор хорижий тажрибани таҳлил қилиш асосида миллий менталитетга мос ижтимоий онгини тарбиялаш,

«Соғлом оила – соғлом жамият»¹ концептуал ғоясини ҳаётга татбиқ этиш, оилаларда ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш борасида кенг имкониятлар яратилди.

Шу билан бирга дунё ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги таҳликали вазиятда оилада вояга етмаган болаларда ижтимоий онгини тарбиялаш тизимини ривожлантириш зарурати вужудга

Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида «жисмонан соғлом, руҳан ва ақлан ривожланган, мустақил фикрлайдиган, Ватанга содиқ, қатъий ҳаётий нуқтаи назарга эга ёшларни тарбиялаш, демократик ислохотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш жараёнида уларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш»² долзарб вазифа сифатида белгилаб берилди. Бу борада оилада тарбия мазмунида ижтимоий фаол, қатъий ҳаётий нуқтаи назарга эга вояга етмаган болаларда ижтимоий онгини ривожлантириш алоҳида аҳамият касб этади.

ЮНИСЕФ болалар ҳуқуқлари Конвенциясининг тўлиқ қўлланишига кўмаклашиб, вояга етмаган болалар ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоялаш борасидаги Миллий дастурни ишлаб чиқди. Бу дастурнинг ёш авлод тарбиясида муҳим аҳамият касб этиши табиийдир. Минтақа ва маҳаллий шароитларда вояга етмаган болалар фаоллигини ошириш, муайян ижтимоий ғоя ёки мафқуранинг мазмуни ва социал моҳиятини таҳлил қилиш механизмининг яратиш мазкур дастурнинг асосий мақсадлари этиб белгиланди. Жумладан, биз ушбу мақоламиз жараёнида оилада вояга етмаган болалар ижтимоий онгини тарбиялаш тизимини ривожлантиришнинг методологик асоси бўлиб хизмат қиладиган манбаларни қуйидагича туркумлаштиришга муваффақ бўлдик:

- ижтимоий онг – жамият маҳсули бўлиб, фақат инсонгагина хос эканлиги;
- Шарқ ва Ғарб мутафаккирларининг оилада бола тарбияси ҳақидаги педагогик қарашлари;
- ота-оналарнинг фарзанд тарбиясидаги ҳуқуқий, маънавий-ахлоқий, педагогик, психологик ва тиббий билимларини оширишга қаратилган тадбирларни амалга ошириш;
- оилаларга таъсирчан, сифатли, услубий ва консултив ёрдам кўрсатиш;

¹ Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 2 февралдаги «Хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш ва оила институти мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолиятни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-5325-сон фармони.

² Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги «Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар Стратегияси тўғрисида»ги ПФ-4947-сон фармони. // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6-сон, 70-модда.

-оилаларда тинч, дўстона ва ахиллик муҳитини яратиш, маънавий маърифий ишларга аниқ мазмун бахш этиш.

Оила тарбияси муаммолари ҳақида хорижий мамлакат олимлари Э.Ле Шам, Бенжамин Спок, Ада Делла Торре, Мария Земска Клинтон, Хиллари Родемлар томонидан, оилада юзага келган ота-она ва бола ўртасидаги зиддиятлар, келишмовчиликлар ва унинг сабабларини аниқлаш, оилада болалар учун соғлом психологик муҳитни яратиш ва унинг аҳамияти, шунингдек ота-оналарнинг бола тарбиясидаги масъулияти каби масалаларга эътибор қаратилган.

Ижтимоий онг тушунчаси (ENG social consciouness), жамиятни ўрганиш бир гуруҳ инсонлар ўртасидаги ижтимоийлашув психологиядан изоҳли луғатда таъкидланган. Унга кўра, ижтимоий онг: 1) индивиднинг жамият ва табиат ҳақидаги воқелиқдан хабардорлиги; 2) табиат томонидан инъом этилган инсоннинг эҳтиёжлари, ҳиссиёти, ишонч ва мотивацияси. “Фалсафа комусий луғати”да ҳам ушбу атамага қуйидагича таъриф берилади, ижтимоий онг – жамият маҳсули бўлиб, фақат инсонгагина хосдир. У ижтимоий ҳаёт хусусиятлари ва ижтимоий муносабатларни ўзида ифода этади. Ижтимоий онг туфайли болани жамиятда ўзини - ўзи англаши содир бўлади, кечаётган жараёнларга муносабати шаклланади. “Маънавий асосий тушунчалар луғати”да ҳам ушбу атамага қуйидагича таъриф берилади: ижтимоий онг - жамият ҳаётининг, кишилараро алоқа ва муносабатларни ўзида акс эттирадиган, хилма-хил ижтимоий қарашлар, тасаввурлар, ғоялар, назариялар ва таълимотлар мажмуи.

Ижтимоий ўзгаришлар билан бир қаторда ижтимоий онг ҳам ўзгариб ривожланиб бораверади. Ушбу атаманинг мазмун ва моҳияти педагог, психолог, социолог, файласуф олимлар томонидан турлича талқин этилади. Талқинлар ҳар бир фаннинг ўзига хос хусусиятларидан келиб чиққан ҳолда олға сурилади. “Ижтимоий онг” тушунчасига қуйидагича таъриф берилди: Ижтимоий онг — шахсни ижтимоийлашув жараёнида жамият тараққиёти учун (жамиятнинг ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маданий-маърифий, ғоявий-мафкуравий ривожланиши) онгли равишда фаолиятга, бола томонидан қабул қилинаётган реал ҳаёт образи, жумладан, боланинг ташқи муҳитни тўғри қабул қилиш даражаси, болани жамият тараққиётига ўзи улушини қўшишга тайёрлаш жараёни. Ҳақиқатда вояга етмаган болалар ижтимоий онгини тарбиялаш, маънавий, ҳуқуқий саводхонлигини ошириш, қонун ва қонуности ҳужжатларни яхши билиши ва ўз билимини ошириб боришининг тамал тошлари оилада қўйилади. Айнан оилада И.Кант “Соф ақл танқиди” асарида баён этган фалсафий билимларнинг моҳияти - Мен нимани била оламан? - Мен нима қилишим керак? - Нимага умид қилишим, ишонишим керак?, деган ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайдиган, бугунги ҳаётимизда ўз тасдиғини топиб бораётган ёзув, ҳатти - ҳаракатларга нисбатан ўз нуқтаи назарига эга бўлган шахслар тарбияланади.

Психолог олимларнинг “инсон - биосоциал мавжудот” деган фикрларига таянган ҳолда, вояга етмаган болаларнинг ижтимоий онгини тарбиялашда, ижтимоий ва биологик омилларнинг тарбиявий таъсири мавжуд эканлигини таъкидлаш жоиз. Ижтимоий омилларга: оила, маҳалла, таълим-тарбия муассасалари, ўқув фаолиятидаги ўқувчи ва ўқитувчилар билан мулоқотдаги ўзгаришлар; мустақил ва амалий ишларни бажариш натижасида боланинг оиладаги ўрнининг ўзгариши, жисмоний ва ақлий имкониятларининг ўсиб бориши муносабати билан унга кўпроқ ишона бошлаши, биологик омилларга: ирсиятнинг таъсири, соғлом турмуш тарзи, репродуктив саломатлик, жинсий етилишнинг бошланиши, шунингдек, барча аъзоларнинг жисмоний ривожланиши кабилар қиради.

Жадвал № 1.

Оилада вояга етмаган болалар ижтимоий онгини тарбиялаш тизимини ривожлантириш жараёнида медиатехнологиялардан фойдаланишдаги муаммолар

№	Муаммо гуруҳи	Муаммолар	Сабаблари
1.	билим	Турли тоифадаги оилаларда ота-оналар ўртасида педагогик билимларнинг етарли эмаслиги	Глобаллашув ва акселерация жараёнлари туфайли мавжуд эҳтиёжларнинг ортиб бориши
2.	англаш	Ота-оналаримиз янги технология инсонни тараққиётга етаклайдими, таназзулга? деган савол моҳиятини чуқур англаб етмагани	Оилада болаларимизга ҳаддан ташқари эркинлик берилиб, телефон, интернет, планшет совға қилиниб болалар бу имкониятдан қандай фойдаланаётгани билан кизикмаслигимиз

3.	муносабат	Китобга бўлган муносабатнинг болалар ўртасида кескин пасайиб кетиши. Шу боис бугунги вояга етмаган болалардан ота - бобоси яшаган давр ҳақида сўрасангиз, аксарияти "э, бу тош даври-ку!" деб қўя қолади	Оилада фарзанд бўш вақтларини нотўғри тақсимланиши ва ота-оналар томонидан етарли эътибор қаратилмаётганлиги
4.	таъсир	Индивидуал, "виртуал ахборот" майдонини, унинг рухий фаолиятига таъсир этиш технологияларидан фойдаланиш имконини билмаслик	Шарқона муносабатлар илми: мулоҳазалилик, мушоҳадалилик, ҳар қандай воқеа ва ҳодисаларга ақл-идрок йўриғи билан ёндош тамойили устуворлигига эришиш

Биз илмий изланишларимизда ўзимиз томонидан ишлаб чиқилган ижтимоий-психологик сўровномамиз асосида Бухоро шаҳар 23 ва 42 – мактаб ўқувчиларидан жами 304 нафар респондентдан олинган натижаларни таҳлил қиладиган бўлсак, олиб борилган тренинг дастурларимизни қўллаганимиздан кейин мактаб ўқувчилари онгида маълум бир даражада ривожланганлигини кузатдик.

Жадвал № 2.

Вояга етмаган ёшлар билан ўтказилган тажриба - синов ишлари натижалари

№	Мактаблар	Вояга етмаган болалар	Даражалар			Математик статистика формуллари асосида олинган натижалар					
			Юқори	Ўрта	қуйи	\bar{x}	Ишонч оралиги	T критерия	Самардорлик		
1	23-мактаб	Тажриба боши	72	16	18	38	3,79	0,85	[4,63;4,95]	3,37	1,47
		Тажриба охири	72	34	28	10	4,37	0,74	[3,23;3,51]		
2	42-мактаб	Тажриба боши	80	15	25	40	3,78	0,84	[3,12;3,26]	4,95	1,15
		Тажриба охири	80	41	30	9	4,33	0,78	[2,18;2,48]		

Ушбу жадвалларда келтирилган статистик ҳисоб натижалари ва уларнинг таққослаган хода қуйидаги хулосага келиш мумкин. Шундай қилиб, тажриба-синов ишлари бўйича турли мактаб ўқувчилари орасида ўтказилган тадқиқот натижалари юқоридаги келтирилган даражалаштириш мезони бўйича ўртача ҳисобда гуруҳларга ажратилиб, оилалар сони умумлаштирилганда тажрибагача ва тажрибадан кейинги ўзлаштириш кўрсаткичлари аниқланганда тажриба-синов ишларидан кейинги натижаларнинг самарали эканлиги яъни, оилада вояга етмаган болаларнинг ижтимоий онгини тарбиялаш тизимини ривожланишининг ўсиш даражаси юқорида келтирилган математик-статистик формулада текширилди. Олинган маълумотлардан Стьюдент критерияси асосида математик-статистик таҳлил қилинди ва 15 фоизгача самарали эканлиги исботланди.

Шуни алоҳида эътироф этиш жоизки, вояга етмаган болалар ижтимоий онгини тарбиялашда кишилиқ жамияти фаолиятининг инъикоси сифатида шаклланиб борадиган ғоя ижтимоий характер касб этиб, алоҳида бир шахс онгида шаклланади.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг «Вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси тўғрисида»ги Қонуни. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2010 йил, 9-сон, 343-модда.

Бош мухаррир минбари	
3	Баратов Ш.Р., Усманова М.Н.
	Организация дистанционного обучения по психологии в условиях пандемии коронавируса Organization of distance learning in psychology in the context of the coronavirus pandemic
9	Байқунусова Г.Ю.
	Шахсада ҳасадгўйлик миллий хусусияти намоён бўлишининг экспериментал тадқиқ этилиши Experimental study of the manifestation of the National feature of envy in a person
14	Ҳайитов О.Э.
	Раҳбар психологик компетентлигини моделлаштириш: концептуал эмпирик таҳлил Modeling of psychological competence of the leader: a conceptual empirical analysis
21	Абдуллаев М.Ж.
	Ҳаракатли ўйинлар орқали ёш енгил атлетикачиларнинг жисмоний ва психологик тайёргарлигини ошириш технологиялари Technologies for increasing physical and psychological training of young light athletes through moving games
26	Рамазонов Ж.Ж.
	Формирование саморегуляции психических состояний подростков Formation of self-regulation of mental States of adolescents
32	Остонов Ж.Ш.
	Факторная структура копинг-поведения подростков The factor structure of the coping behavior of adolescents
35	Назаров А.М.
	Исследование отношения спортсменов к психологической защите Research of athletes ' attitude to psychological protection
42	Жумаев Н.З.
	Агрессивность и педагогическая деятельность Aggressiveness and pedagogical activity
46	Кадирова Д.М.
	Семейная психокоррекция нарушений поведения у детей Family psychological correction of disorders of behavior in children
50	Собирова Д.А.
	Тиббиёт ходимлари коммуникатив компетентлигининг назарий асослари Theoretical basis of communicative competence of medical personnel
52	Исматова Д.Т.
	Оилада вояга етмаган болаларнинг ижтимоий онгини тарбиялаш тизимини ривожлантиришнинг илмий-назарий асослари The scientific-theoretical basis of the development of the system of upbringing the social consciousness of underage children in the family
56	Бахронова К.Я.
	Оилавий психокоррекция ва унинг ташкил этилиши Family psychocorrection and its organization

	Утепбергенов М.А., Сулетбаева Э.С.
62	Социально-психологические особенности готовности к браку старшеклассников воспитывающихся в семьях и доме милосердия Socio-psychological features of readiness for marriage of high school students brought up in families and houses of charity
	Камалова Ш.У., Ахмедова Н.О.
67	Талабалар илмий дунёқарашини юксалтиришининг ахбортли-педагогик асослари To raise the scientific outlook of students information-pedagogical bases
	Shirinov A.Q.
71	Changes in psychological attitudes in the post covid-19 world Covid-19 dunyoda psixologik munosabat o'zgarishlar
	Олимов Л.Я., Махмудова З.М.
76	Психологик ҳимоя механизмларининг ижтимоий психологик хусусиятлари Social psychological characteristics of psychological protection
	Қосимова С.Б.
83	Ўзлуксиз таълим тизимида ўқитувчи социал интеллектини ривожлантириш дастури The program of development of teacher social studies in the system of continuing education
	Жамилова Б.С.
86	Болалар детектив насрида психологизм шакллари орқали ўсмирлар руҳиятини ифодалаш Express the psyche of adolescents through forms of psychologism in children's Det Nas prose
	Авезов О.Р.
94	Экстремал вазиятларда шахснинг стрессли ҳолати ва хулқ- атвор реакциялари Stressful state and behavioral reactions of an individual in extreme situations
	Ганжиев Ф.Ф.
99	Ижтимоий-психологик компетентлик омиллари намоён этилишининг умумий ўртача кўрсаткичлари General average indicators of manifestation of socio-psychological competency factors
	Алиева К.С.
102	Раҳбар шахси ва унинг индивидуал-психологик хусусиятлари The personality of the leader and his individual-psychological characteristics
	ПСИХОЛОГИЯ КАФЕДРАСИ МАГИСТРЛАРИ ТАДҚИҚОТЛАРИДАН
	Jalilov Hafiz Naimovich
110	The problem of variability of thinking in sociogenesis Социогенезда тафаккурнинг ўзгарувчанлиги муаммоси
	Ахмедов Амин Амруллаевич
113	Ўзбекистонда оила модели шаклланишининг ўзига хос хусусиятлари Features of the formation of a family model in Uzbekistan
	Баротова Д.Ш., Аъзамова М.А.
117	Маҳаллада психологик хизмат ташкил этилишининг эмпирик асослари The empirical basis of the organization of psychological services in the neighborhood
	Ғайбуллаев А.А.
119	Спортчиларнинг индивидуал психологик хусусиятларини ўрганишининг ўзига хос жиҳатлари Features of the study of the individual psychological characteristics of athletes
	Нематов Ж.Ж.
122	Кўришида муаммоси бўлган болалар руҳиятини ўрганишининг психологик асослари Psychological background of the study of the psyche of children with vision problems
	Зикиряева М.М.
124	Ўсмирлар хулқ-атворида ижтимоий қадриятлар шаклланишига таъсир этувчи омилларни методологик асослари Methodological basis of the factor affecting the formation of social values in the behavior of adolescents
	Ҳакимова Ф.Х.
128	Мактабгача ёшдаги болаларнинг ижтимоий психологик мослашув шакилланишида психокоррекция методларининг ўрни The role of psychokorrection techniques in the formation of social psychological adaptation in preschool children

	Хамраева Ф.А.
130	Бола шахсида креативлик (ижодий) қобилиятини шакллантиришнинг психологик омиллари Psychological factors of the formation of creativeness (creative) abilities in a child's personality
	Саиджнова Д.Х.
134	Агрессивность и агрессивное поведение у подростков: к постановке проблемы Aggressiveness and aggressive behavior in adolescents: towards a problem statement
	ИЛМИЙ МУШОҲАДА
	Ҳакимова М.Ф.
138	Тизимли ёндашув асосида бўлажак мутахассисларни тадқиқотчилик фаолиятига тайёрлаш Preparation of future specialists for research activities on the basis of a systematic approach
	Останов Ш.Ш.
141	Психологияда креативлик масаласи The issue of creativeness in psychology
	Рустамов Ш.Ш.
143	Математическая психология в системе психологии Mathematical psychology in the system of psychology
	Наврүзова М.Г.
146	Оценка в школах разных стран: общее и различие Assessment in schools of different countries: common and different